

Misjon og evangelisering – en økumenisk bekreftelse*

Forord

Det bibelske løftet om en ny himmel og en ny jord hvor kjærlighet, fred og rettferdighet bor (Salme 85:7–13; Jes. 32:17–18, 65:17–25 og Åp. 21:1–2) kaller oss til å handle som kristne i verden. Kontrasten mellom denne visjonen og dagens virkelighet åpenbarer det groteske i menneskenes synd, det onde som utløses ved forkastelsen av Guds frigjørende vilje for menneskeheten. Synd, som fremmedgjør mennesket overfor Gud, nesten og naturen, finnes både på det individuelle plan og på fellesskapsplanet, både i menneskets trellbundne vilje (i menneskeviljens fangenskap) og i sosiale, politiske og økonomiske makt- og avhengighetsforhold.

Kirken er sendt inn i verden for å kalle mennesker og nasjoner til bot og for å forkynne tilgivelse for synd og en ny begynnelse i fellesskapet med Gud og nesten gjennom Jesus Kristus. Dette kall til evangelisering er i dag av ny og påtrengende viktighet.

I en verden hvor antallet på mennesker som ikke har noen mulighet til å få kunnskap om Jesus øker jevnt, *hvor nødvendig er det da ikke å mangedoble kirkens vitnetjeneste!*

I en verden hvor majoriteten av dem som ikke kjenner til Jesus er verdens fattige, dem som han lovte Guds rike til, *hvor viktig er det da ikke å dele de Gode Nyheter om dette riket med dem!*

I en verden hvor mennesker kjemper for rettferdighet, frihet og frigjøring, ofte uten å få virkeliggjort sine håp, *hvor viktig er det da ikke å forkynne at Guds rike er lovet til dem!*

I en verden hvor marginalgrupper og de som faller utenfor overflodssamfunnet desperat søker etter trøst og identitet gjennom narkotika eller mystiske sekter, *hvor viktig er det da ikke å proklamere at Han er kommet for at alle kan få liv, og liv i overflod (Joh. 10:10)!*

I en verden hvor så mange ikke finner mening uten i overflodens relative sikkerhet, *hvor viktig er det ikke enda en gang å høre Jesu kall til etterfølgelse, tjeneste og risiko!*

* Dokumentet ble vedtatt utsendt til medlemskirkene i Kirkenes Verdensråd av Sentralkomiteen i 1982.

I en verden hvor så mange kristne bare har et overfladisk forhold til Jesus Kristus, *hvor nødvendig er det da ikke igjen å kalle dem tilbake til inderligheten i det som var deres første kjærlighet!*

I en verden hvor krig og rykter om krig setter menneskehetens nåtid og fremtid i fare, hvor en enorm del av naturlige ressurser og mennesker blir forbrukt i våpenkappløpet, *hvor viktig er det da ikke å si at fredsskaperne er velsignet, overbevist om at Gud i Kristus har brutt alle grenser og har forsonet verden med seg selv (Ef. 2:14, 2. Kor. 5:19)!*

Denne felleskristne overbevisning er en utfordring som kirkene gir hverandre ved å proklamere at Gud styrer, og at det er håp om en fremtid hvor Gud skal «sammenfatte alt i Kristus, alt i himmel og på jord» (Ef. 1:10). Jesus er «den første og den siste og den levende» (Åp. 1:17–18), som «kommer snart» (Åp. 22:12) som «gjør alle ting nye» (Åp. 21:5).

Et kall til misjon

1. Den nyere økumeniske bevegelse ble til ut fra kirkenes overbevisning om at splittelsen mellom kristne er en anstøtsstein og til hinder for kirkens vitnesbyrd. *Det er en voksende bevissthet blant kirkene i dag om det ubrytelige forholdet mellom kristen enhet og misjonskall, mellom økumenikk og evangelisering. «Evangelisering er prøven på vårt økumeniske engasjement».*¹

Som «et fellesskap av kirker som anerkjenner vår Herre Jesus Kristus som Gud og Frelser i overensstemmelse med Den hellige Skrift og derfor i fellesskap søker å oppfylle sitt felles kall, til ære for Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd».²

Kirkenes Verdensråds sentrale punkt er den felles bekjennelse av Jesus Kristus. Sønnens frelsende tjeneste forstås innenfor den Hellige Treenighets virke. Det var Faderen som ved Åndens makt sendte Jesus Kristus, Guds sønn kommet i kjød, verdens frelser. KVs kirker er i lys av misjonsvisjonen i Johannes 17:21 på en pilgrimsferd mot enhet, «at de alle må være ett, likesom du, Fader, er i meg og jeg i deg slik skal også de være ett i oss, forat verden skal tro at du har sendt meg».³

2. Allerede i Det gamle testamentet så Israelfolket frem mot den dagen da Guds rettferdighet skulle råde (Jes. 11:1–9). Jesus kom inn i den tradisjonen og forkynte at Guds rike var nær (Mk. 1:15), at riket var virkelig tilstede i ham (Luk. 4:15–21). Gud gav denne nye

rettferdigheten til barna, til de fattige, til alle som strever og har tungt å bære, til alle som vil omvende seg og følge Jesus. Oldkirken bekjente Kristus som Herre, som den høyeste autoritet ved hvis navn hvert kne skal bøye seg, som ved kors og oppstandelse har frigjort den selvoppofrende kjærlighetens kraft i denne verden.

3. Kristus sendte disiplene ut med følgende ord: «Likesom Faderen har sendt meg, sender jeg dere» (Joh. 20:21). Jesu disipler var personlige vitner om den oppstandne Kristus (Joh. 1:2-3). Som slike ble de sendt – som apostler med spesielt oppdrag i verden. *Basert på deres vitnesbyrd som er bevart i Det nye Testamente og kirkens liv, er det et konstitutivt kjennetegn ved kirken at den er apostolisk, den er sendt til verden.* Gud har i Kristus utstyrt kirken med alle de Åndens gaver som er nødvendige for dens vitnetjeneste. «Men dere skal få kraft når Den Hellige Ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner i Jerusalem og hele Judea, i Samaria og like til jordens ender». (Apgj. 1:8).

4. *Apostlenes gjerninger* forteller historien om hvordan oldkirken utbrer seg mens den fullfører sitt misjonskall. Den Hellige Ånd kom over den lille gruppen i Jerusalem på pinsedagen (Apgj. 2:1-39), for at verden skulle bli helbredet og forløst gjennom dem og gjennom andre ved deres forkynnelse (Joh. 17: 20).

Oldkirken vitnet om sin Oppstandne Herre på mange måter, særlig ved den livsførsel kirkens medlemmer hadde: «De holdt sammen, og hver dag samlet de seg trofast på tempelplassen; i hjemmene brøt de brødet, og de spiste sammen med oppriktig og inderlig glede. De lovet Gud og alle satte pris på dem. Hver dag ble nye mennesker frelst, og Herren la dem til menigheten.» (Apg. 2:46-47). *Gjennom de forfølgelser som de første kristne ble utsatt for, spredte ordet seg nå spontant:* «De som var spredt omkring drog rundt og forkynte evangeliet» (Apgj. 8:4). Apostlene stadfestet troen til dem som hadde tatt imot Guds ord (Apgj. 8:14-17). *Andre ganger ble ordet spredt ved mer direkte og målretted tjeneste.* Kirken i Antiokia organiserte den første misjonsreisen. Den Hellige Ånd gjennom menigheten i Antiokia sendte ut Barnabas og Paulus (Apgj. 13:1-4). Gang på gang ble kirken overrasket av at Gud kalte dem til fullstendig nye misjonssituasjoner (Apgj. 8:26; 10:17; 16:9-10).

5. Jesus Kristus var selv den fullstendige åpenbaringen av Guds kjærlighet, han manifesterte denne kjærlighet og tilgivelse i alle sine aspekter i sitt jordiske liv. Han fullførte Faderens verk. «Min mat er å gjøre det han vil som har sendt meg, og fullføre hans verk» (Joh.

4:34). I lydighet til Faderens vilje, i sin kjærlighet til menneskeslekten, brukte han mange måter å åpenbare Guds kjærlighet til verden på: tilgivelse, helbredelse, demonutdrivelse, undervisning, forkynnelse, forsakelse, ved å vitne i retten, for tilslutt å oppgi sitt liv. Kirken har i dag samme frihet til å utvikle sin misjonsvirksomhet, å handle i samsvar med skiftende situasjoner og omstendigheter. Den er sendt ut i verden hvor den tar del i den kjærligheten som strømmer fra Gud Fader. Ved denne kjærlighetens misjon (Matt. 22:37) prøver kirken gjennom alle aspekter ved sitt liv, å vitne om virkeliggjøringen av Guds rike i Jesus Kristus. Kirken er kalt til, som døperen Johannes, å peke mot «Guds lam som bærer all verdens synd» (Joh. 1:29).

Et kall til forkynnelse og vitnetjeneste

6. Kirkens misjonsoppdrag springer ut av det at kirken er Kristi legeme, den har del i Jesu tjeneste som Formidler mellom Gud og hans skapning. Denne formidlingsoppgaven i Kristus innebærer to nært beslektede bevegelser – den ene fra Gud til skapningen, og den andre fra skapningen til Gud. Kirken manifesterer Guds kjærlighet til verden i Kristus – gjennom ord og gjerninger, gjennom identifikasjon med hele menneskeheten, gjennom tjeneste i kjærlighet og gledesfylt forkynnelse; kirken identifiserer seg på samme måte med hele menneskeheten, løfter dens smerte og lidelser, håp og mål, glede og takknemlighet opp til Gud i forbønn og nattverdsfeiring. Enhver ubalanse mellom disse to retningene av formidlingsoppgavene virker negativt på vårt embete og vår oppgave i verden. Bare en kirke som fullt ut kjenner til hvordan mennesker i denne verden lever, føler og tenker, kan på en tilfredsstillende måte oppfylle de forskjellige aspekter ved denne formidlingsoppgaven. Det er på dette punkt at kirken anerkjenner verdien og betydningen av den tjenesten andre gjør overfor kirken, for at kirken bedre kan forstå og leve i større solidaritet med verden, da den kjenner og deler verdens smerter og lengsler. Bare ved å lytte og handle aktivt overfor andre kan vi fjerne vår uvitenhet og misforståelser av andre, og bli bedre i stand til å tjene dem.

Selve kjernen i kirkens kall i verden er forkynnelsen av Guds rike som kom ved Herren Jesus Kristus, den korsfestede og oppstandne. Gjennom dens indre liv med nattverdsfeiring, takksigelse, forbønn, gjennom planlegging av misjon og evangelisering, gjennom solidari-

tet i hverdagen med de fattige, gjennom støtte til og konfrontasjon med krefter som undertrykker mennesker, prøver kirkene å oppfylle sitt evangeliske kall.

7. *Utgangspunktet for vår forkynnelse er Kristus og Kristus korsfestet.* «Vi forkynner en korsfestet Kristus. For jøder er dette anstøtelig og for hedninger uforstand» (Kor. 1:23). De gode nyhetene som ble overlevert til kirken er at Guds nåde var i Jesus Kristus: «For deres skyld ble han fattig da han var rik, for at dere skulle bli rike ved hans fattigdom (2. Kor. 8:9).

De vise menn fra Orienten støttet seg til menneskelig visdom da de lette etter barnet i palasset hos kong Herodes. De visste ikke at «der ikke var rom for ham i herberget» og at han ble født i en stall, en fattig blant de fattige. Han gikk til og med så langt i sin identifikasjon med menneskehetens fattige at hans familie var nødt til å flykte til Egypt av politiske grunner. Han ble oppdratt som en arbeider, forkynte Guds omsorg for de fattige, forkynte velsignelse for dem, tok parti for de underpriviligerte, konfronterte de mektige og gikk til korset for å åpne for et nytt liv for menneskene. Som hans disipler formidler vi hans solidaritet med alle undertrykte marginalgrupper. De som ikke blir regnet for å være noe, er verdifulle i Guds øyne (Kor. 1:26–31). *Å tro på Jesus som konge er å ta imot hans ufor skyldte nåde og gå sammen med ham inn i riket, samtidig med at vi sammen med ham tar parti for de fattige som kjemper for å overvinne fattigdommen. Både de som forkynner Jesus som tjenende konge, og de som tar i mot denne forkynnelsen og reagerer på den, er invitert til sammen med ham daglig å identifisere seg med og dele vilkårene til jordens fattige.*

Sammen med apostelen Paulus og alle kristne kirker, bekjenner vi Jesus Kristus «Han var som Gud er, men så det ikke som røvet skatt å være Gud lik. I sin ferd var han som et menneske: han fornedret seg selv og ble lydlig til døden, ja, korsets død. Derfor har Gud opphøyet ham og gitt ham navnet over alle navn, for at hvert kne skal bøye seg i Jesu navn, i himmelen, på jorden og under jorden, og hver tunge bekjenne til Gud Faders ære: Jesus Kristus er Herre!» (Fil. 2:6–11).

8. Men Kristi identifikasjon med menneskeheten gikk enda dype- re, og mens han naglet til korset ble beskyldt for å være en politisk forbryter, tok han endog på seg skylden til dem som korsfestet ham. «Fader forlat dem for de vet ikke hva de gjør» (Luk. 23:34). Den kristne bekjennelse lyder: «Han som ikke visste av synd, har han

gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få se Guds rettferdighet» (2. Kor. 5:21). Korset er stedet hvor den avgjørende kampen mellom de onde krefter og Guds kjærlighet fant sted. Det viser hvor fortapt verden er, hvor stor menneskenes syndighet er og tragedien ved menneskenes fremmedgjorthet. Kristi totale selvoppgivelse åpenbarer den umålelige dybde i Guds kjærlighet til verden (Joh. 3:16).

På dette samme kors ble Jesus herliggjort. Her herliggjorde Gud Fader Menneskesønnen, og herved bekreftet han at Jesus var Guds sønn (Joh. 13:31). «De første kristne brukte mange lignelser for å beskrive hva de hadde erfart og hva de trodde hadde hendt. Det meste slående bildet er det av offerlammet, slaktet, men som likevel lever og deler tronen, tronen som symboliserer kjernen av all makt og myndighet, Gud selv».⁴

Det er denne Jesus kirken forkynner som verdens liv, fordi han gav sitt eget liv på korset for at alle skulle få leve. I ham er elendighet, synd og død bekjempet en gang for alle. Disse krefter er ikke de endelige seierherrer over menneskenes liv. I ham er det liv i overflod, evig liv. *Kirken forkynner Jesus, oppstått fra de døde. Gjennom oppstandelsen rettferdiggjør Gud Jesus og åpner en ny periode av misjon i lydighet mot ham inntil han kommer igjen* (Apgj. 1:11). Kraften til den oppstandne og korsfestede Kristus er nå frigjort. Det er den nye fødsel til et nytt liv, for når han tok våre synder på korset, tok han også oss inn i et nytt liv ved sin oppstandelse. «Derfor, hvis noen er i Kristus, er han en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til» (2. Kor. 5:17).

Evangelisering kaller folk til å rette sine blikk mot Jesus og overgi sine liv til ham, og å gå inn i det kongedømmet hvis konge er kommet i det kraftløse barnet i Betlehem, i han som ble myrdet på korset.

Økumeniske overbevisninger

9. I de økumeniske diskusjoner og erfaringer, har kirker med forskjellige bekjennelser og tradisjoner og i sine ulike uttrykksformer, som menigheter, klosterfelleskap, religiøse ordener etc., lært å verdsette hverandre som deltakere i den ene verdensomspennende misjonsbevegelse. *Således kan de sammen stadfeste en økumenisk oppfatning av kristen misjon.* De har forpliktet seg til å arbeide for Guds rike i lys av de følgende overbevisninger.

1. Omvendelse

10. Forkynnelsen av evangeliet inkluderer en innbydelse til personlig å anerkjenne og bekjenne Kristi frelsende herrevelde. Det er forkynnelsen av et personlig møte, formidlet ved Den Hellige Ånd, med den levende Kristus, mottakelsen av hans tilgivelse og en personlig akseptasjon av kallet til etterfølgelse og et liv i tjeneste. Gud henvender seg selv til hvert av sine barn spesielt, såvel som til hele menneskeheten. *Hvert menneske har rett til å høre det glade budskap.* Mange krefter i dagens samfunn presser til konformitet og passivitet. Fattige menneskemasser er blitt fratatt retten til å bestemme over sine liv og sine samfunn. Mens anonymisering og marginalisering synes å redusere mulighetene for personlige avgjørelser til et minimum, kjenner Gud Fader alle sine barn og kaller hver av dem til å gjøre en fundamentalt personlig lydighetshandling overfor ham og hans rike, i fellesskap med hans folk.

11. Mens den grunnleggende omvendelseserfaringen er den samme, er opplevelsen av møtet med den Gud som er åpenbart i Kristus, den konkrete situasjon for denne erfaringen og dens faktiske form, forskjellig i henhold til vår personlige situasjon. *Kallet gjelder spesifikke endringer, å forsake tegn på syndens herredømme i våre liv og å akseptere ansvar i samsvar med Guds kjærlighet for nesten.* Johannes døperen sa spesielt til soldatene hva de skulle gjøre; Jesus nølte ikke med å fortelle den unge rike mannen at hans rikdom var til hinder for etterfølgelse.

Omvendelse skjer midt i vår historiske hverdag og innebærer hele livet, fordi Guds kjærlighet er opptatt av hele mennesket. Jesu kall er en innbydelse til å følge ham med glede, å ta del i hans tjenerlegetime, å dele med ham kampen for å overvinne synd, fattigdom og død.

12. Viktigheten av denne beslutningen blir belyst ved det faktum at Gud gjennom sin Hellige Ånd hjelper til denne akseptasjon av hans tilbud om fellesskap. Det nye Testamente kaller til en ny fødsel (Joh. 3:3). Den er også kalt «metanoia», total forandring av våre holdninger og livsstil. Omvendelse som en dynamisk og pågående prosess «involverer en omvendelse *fra* og en omvendelse *til*. Den krever alltid forsoning, et nytt forhold til Gud og mennesker. Den innebærer å legge vår gamle trygghet bak oss (Matt. 16:24) og å utsette oss for risikoen ved et liv i tro».⁵ Det er «omvendelse *fra* et liv karakterisert av synd, atskillelse fra Gud, underkastelse under det onde, og det uoppfylte potensiale som ligger i det at mennesket er

Guds bilde, *til* et nytt liv karakterisert av syndenes forlatelse, lydighet mot Guds bud, fornyet fellesskap med Gud i Treenigheten, vekst i gjenopprettelsen av det guddommelige bilde og virkeliggjørelsen . . . av Kristi kjærlighet».⁶

Kallet til omvendelse, som et kall til anger, bot og lydighet, må også forkynnes til nasjoner, grupper og familier. Å forkynne behovet for endring fra krig til fred, fra urettferdighet til rettferdighet, fra rasisme til solidaritet, fra hat til kjærlighet, er et vitnesbyrd om Jesus Kristus og hans rike. Profetene i Det gamle Testamente henvendte seg konstant til Israelfolkets kollektive samvittighet med kallet til lederne og folket om omvendelse og fornyelse av pakten.

13. Mange av dem som tiltrekkes av Kristus blir støtt vekk av det de ser i kirkers så vel som i individuelle kristnes liv. Hvor mange millioner mennesker i verden som ikke bekjenner Jesus Kristus har ikke forkastet ham på grunn av hva de så i kristnes liv: *Derfor burde kallet til omvendelse begynne med bot hos dem som forkynner, kaller, som utsteder invitasjonen.* Dåpen i seg selv er en unik hendelse, pakten om at kristne ikke lenger tilhører seg selv, men er blitt kjøpt for evig med Kristi blod og tilhører Gud. Men dåpens erfaring må kontinuerlig gjenoppleves ved daglig å dø for synden i Kristus, for seg selv og for verden og å stå opp igjen med ham til Kristi tjenerlegeme for å bli en velsignelse for samfunnet omkring.

Omvendelseserfaringen gir mennesker en mening med livet i alle dets stadier, utholdenhet til å motstå undertrykkelse og visshet om at selv døden ikke har den endelige makt over menneskenes liv fordi Gud i Kristus allerede har tatt vårt liv med seg, et liv som er «skjult med Kristus i Gud» (Kol. 3:3).

2. Evangeliet gjelder alle livets områder

14. I Bibelen var det religiøse liv aldri begrenset til tempelet eller isolert fra dagliglivet (Hos. 6:4–6, Jes. 58:6–7). *Jesu lære om Guds rike er en klar referanse til Guds kjærlige herredømme over hele menneskehetens historie. Vi kan ikke begrense vårt vitnesbyrd til såkalte private livsområder. Kristi herredømme skal forkynnes inn i alle livets sammenhenger.* I misjonsbefalingen sa Jesus til disiplene: «Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende». (Matt.

28:19–20). Det glade budskap om Gudsriket er en utfordring til samfunnsstrukturene (Ef. 3:9–10, 6:12) like så vel som et kall til individet om omvendelse. «Hvis frelse fra synd gjennom guddommelig tilgivelse skal være ekte og helt personlig, må den uttrykkes i fornyelsen av disse forhold og strukturer. Slik fornyelse er ikke bare en konsekvens av, men et essensielt element i hele menneskets omvendelse.»⁷

15. «Det evangeliske vitnesbyrd er rettet til hele «ktisis» (skapning) som stønner og kjemper i sin søken etter tilhørighet og forløsning – – –. Den Hellige Ånds forvandlende kraft er ment å nå inn i hver krok og krik av vårt nasjonale liv – – –. Det evangeliske vitnesbyrd er også rettet mot denne verdens strukturer: dens økonomiske, politiske og samfunnsmessige institusjoner. Vi må lære om igjen den urkristne leksen at kirken er de fattiges og undertryktes munn og stemme overfor herskende makter. På vår egen måte må vi enda en gang lære «hvordan vi skal tale til Kongens øre på vegne av folket – – –. Kristus var sendt for intet mindre enn å føre verden til livet med Gud.»⁸

16. For å oppfylle sin oppgave, er kirken kalt til å *proklamere* det glade budskap om Jesus Kristus, tilgivelse, håp, en ny himmel og en ny jord, å *forsake* makter og myndigheter, synd og urettferdighet, å *trøste* enker og foreldreløse, helbrede, bygge opp igjen de nedbrutte og å *feire* livet midt i døden. Under utførelsen av disse oppgaver, kan kirkene møte begrensinger, tvang, strammende eller hindrende bånd, bundethet, ufrihet, tvangsmiddel og hemmende bånd, til og med forfølgelse fra herskende myndigheter som later som om de har den endelige autoritet over folkets liv og skjebne.

17. I noen land brukes det press for å begrense religionen til den troendes private liv – å påstå at frihet til å tro skulle være nok. Den kristne tro utfordrer den antagelsen. *Kirken hevder retten til å eksistere offisielt – synlig – og til å tale åpent om saker som angår menneskers skjebne.* «Å vitne om Kristus *i dag* betyr at Ånden fører oss inn i kamp med – – – synd og tilgivelse, kraft og kraftløshet, utnyttelse og elendighet, den universelle søken etter identitet, det omfattende tap av kristen motivasjon, og den åndelige lengsel hos dem som ikke har hørt Kristi navn. Det betyr at vi er i fellesskap med profetene som proklamerte Guds vilje og løfte for menneskeheten og samfunnet, med martyrene som beseglet sin bekjennelse med lidelse og død, og også med den tvilende som bare kan hviske sin bekjennelse av Navnet.»⁹

18. Områdene vitenskap og teknologi fortjener spesiell oppmerksomhet i dag. Dagliglivet til de fleste barn, kvinner og menn, enten de er rike eller fattige, er påvirket av flommen av vitenskapelige oppdagelser. Farmasøytisk vitenskap har revolusjonert seksuell oppførsel. Stadig mer sofistikerte computere løser problemer på sekunder hvor det før var nødvendig med en hel menneskealder, mens de på samme tid gir muligheter for å trenge inn i millioner av menneskers privatliv. Atomkraften truer livets fremtid på denne planeten, mens den samtidig betyr en ny energikilde. Biologisk forskning står ved den fryktelige grense hvor det er mulig å gjøre innblanding i den genetiske kode og – til det bedre eller verre – forandre hele menneskeheten. Forskere søker derfor etisk veiledning. Bak spørsmålene om rette eller gale beslutninger og holdninger finnes imidlertid de avgjørende teologiske spørsmål: Hva er meningen med menneskelig eksistens? historiens mål? den sanne virkelighet innenfor og utover det som kan prøves og bevises empirisk? Disse etiske spørsmål vokser ut av en søken etter et nytt verdenssyn, en tro.

19. De bibelske fortellinger og de gamle trosbekjennelser gir utmerket innsikt i hvordan en skal vitne om Gud for en vitenskapelig verden. Kan imidlertid teologer med denne innsikten, hjelpe vitenskapsfolk til å handle ansvarlig innen genetikken og kjernefysikken? Det er knapt mulig så lenge kommunikasjonsgapet mellom de to gruppene fremdeles eksisterer. De som er direkte involvert og berørt av vitenskapelig forskning kan best analysere og forklare innsikten i den kristne tro ved hjelp av spesifikke etiske forhold. *Kristent vitnesbyrd vil peke på Jesus Kristus, i hvem sann menneskelighet er åpenbart og som i Guds visdom er sentrum i hele skapningen, «hode over alle ting».* (Ef, 1:10,22). Dette vitnesbyrd vil peke på at menneskelig tjeneste på denne jorda skjer i herlighet og ydmykhet.

3. Kirken og dens enhet i Guds misjon

20. 'Å ta imot budskapet om riket er å bli innlemmet i Kristi legeme, kirken, hvis opphavsmann og opprettholder er Den Hellige Ånd. Kirkene skal være et tegn for verden. De skal gå i forbønn som han gjorde, tjene som han gjorde. *Derved er kristen misjon Kristi legeme sine gjerninger i menneskehetens historie – en fortsettelse av pinsen. De som gjennom omvendelse og dåp tar del i Kristi legemes liv og deltar i en historisk tradisjon.* Dessverre er det mange svik mot dette høye kall i kirkens historie. Mange som er tiltrukket av visjonen om

dette rike finner det vanskelig å være tiltrukket av kirkens konkrete virkelighet. Disse er invitert til å ta del i en kontinuerlig prosess for fornyelse av kirkene. «Utfordringen som kirkene står overfor er ikke at den moderne verden bryr seg lite om deres evangeliske budskap, men heller om de er så fornyet i sine liv og tanker at de blir et levende vitnesbyrd om helheten i evangeliet. De evangeliserende kirker trenger selv å motta det glade budskap og la Den Hellige Ånd forandre deres liv når og hvordan han vil.»¹⁰

21. Nattverdsfeiringen er menighetens sentrum for fornyelse av misjonsoverbevisningen. I følge apostelen Paulus er nattverdsfeiringen i seg selv en «forkynnelse av Kristi død inntil han kommer» (1. Kor. 11:26). «Gud før sitt folk når de feirer nattverdsmysteriet på en slik måte at de kan bekjenne i ord og gjerning at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære.»¹¹

Nattverden er misjonærfolkets brød. Vi erkjenner med dyp sorg det faktum at kristne ikke står sammen ved Herrens bord. Dette er imot Guds vilje og gjør Kristi legeme fattigere. Troverdigheten av vårt kristne vitnesbyrd står på spill.

22. De kristne er kalt til å arbeide for kirkenes fornyelse og forvandling. I dag er det mange tegn på Den Hellige Ånds verk i slik fornyelse. *Husfelleskapene i kirken i Kina eller de kirkelige basisgrupper i Latin Amerika, den liturgiske fornyelse, den bibelske fornyelse, gjenopplivningen av klosterkallet, den karismatiske bevegelse indikerer fornyelsesmuligheter for Jesu Kristi kirke.*

23. I forkynnelsen til verden om forlikelsen i Jesus Kristus er kirkene kalt til enhet. Konfrontert med utfordringen og trusselen fra verden, kommer kirkene ofte sammen for å forsvare felles posisjoner. *Men felles vitnesbyrd skulle være den naturlige konsekvens av deres enhet med Kristus i hans oppgave.* Erfaringen fra det økumeniske arbeid har vist realiteten av en dyp åndelig enhet. Den felles anerkjennelse av Bibelens og de oldkirkelige bekjennelsers autoritet, en voksende konvergens i læremessige standpunkter, burde føre til at kirkene ikke bare sammen bekjenner det fundamentale i den kristne tro, men også i fellesskap forkynner det glade budskap om Jesus Kristus til verden. Ved å være solidariske hjelper kirkene hverandre i sine respektive vitnesbyrd overfor verden. På samme solidariske måte skulle de dele sine åndelige og materielle ressurser for at de i fellesskap klart kan forkynne sitt felles håp og felles kall.

24. «Ofte er det sosialt og politisk vanskeligere å vitne sammen siden denne verdens krefter fremmer splittelse. I slike situasjoner er

felles vitnesbyrd spesielt dyrebart og Kristuskonformt. Vitner som våger å stå sammen er et mektig tegn på en enhet som direkte og synlig kommer fra Kristus og er et glimt av hans rike.»¹²

Impulsen til felles vitnesbyrd kommer fra dypet av vår tro. «Hvor viktig dette er, understrekes enda tydeligere når vi innser det alvorlige i menneskehetens problemer og den veldige oppgaven som i dag venter kirkene.»¹³

25. Kjernen i kristen misjon er å fremme veksten av lokale menigheter i ethvert samfunn. Plantingen av evangeliets sæd vil fremskaffe et folk sentrert om Ordet og sakramentene og kalt til å forkynne Guds åpenbarte målsetning.

Takket være disiplenes trofaste vitnesbyrd gjennom århundrene, er det vokst frem kirker i praktisk talt hvert eneste land. *Denne oppgaven å så kornet må fortsette inntil det i alle samfunn finnes en av Gudsrikets celler, en kirke som bekjenner Jesus Kristus og tjener folket i hans navn.* Oppbygging av kirken på ethvert sted er vesentlig for evangeliet. Kristi stedfortredende virke krever tilstedeværelse av et stedfortredende folk. Et viktig instrument for fullføringen av kirkenes misjonskall er den lokale menighet.

26. Å plante kirken i forskjellige kulturer krever en positiv holdning til stedegengjørelse av evangeliet. Gamle kirker som gjennom århundrer har hatt et nært forhold til folkets kultur og håp, har bevist det mektige vitnesbyrd det er at kirkene er rotfestet i de nasjonale jordsmonn. «Stedegengjørelse har sin kilde og inspirasjon i inkarnasjonsmysteriet. Ordet ble kjøtt. Her betyr kjøtt den fullstendig konkrete og skapte realitet som Jesus var. Stedegengjørelse blir derfor en annen måte å beskrive kristen misjon på. Hvis forkynnelsen ser misjon i lys av Ordet som skal forkynnes, ser stedegengjørelsen misjon i lys av det kjøtt, eller konkret legemliggjøring, som Ordet tar i et spesielt individ, fellesskap, institusjon eller kultur.»¹⁴

Stedegengjørelse må ikke bli forstått bare som et intellektuelt forehavende, det skjer når kristne uttrykker sin tro i de symboler og de bilder som de finner i sine respektive kulturer. *Den beste måten å stimulere en stedegengjørelsesprosess på, er ved å delta i de mindre privilegertes kamp for sin frihet. Solidaritet er den beste lærer i felles kulturelle verdier.*

27. *Denne voksende kulturelle mangfoldighet kunne skape noen vanskeligheter. I vårt forsøk på å uttrykke kirkens almenhet kan vi miste sansen for dens enhet. Men den enheten vi ser etter er ikke uniformitet, men de mangfoldige uttrykk fra et felles gode og en felles*

oppgave.

«Vi har funnet at denne Kristusbekjennelsen ut fra våre forskjellige kulturelle sammenhenger ikke bare er gjensidig inspirerende, men også en gjensidig korrektivutveksling. Uten denne utveksling ville våre individuelle oppfatninger gradvis bli fattigere og trangere. Vi behøver hverandre for å gjenvinne de tapte dimensjoner i det å bekjenne Kristus, og til å se nye for oss ukjente dimensjoner. Ved denne utveksling, blir vi alle forandret og våre kulturer forvandlet.»¹⁵

Visjonen om nasjoner som kommer fra øst, vest, nord og sør for å sitte til bords ved det himmelske festmåltid burde vi derfor alltid ha for oss når vi ivaretar vårt misjonsoppdrag.

4. Misjon på Kristi måte

28. «Likesom Faderen har sendt meg, sender jeg dere» (Joh. 20:21). Den selv-oppgivende tjener som levde sammen med folket, delte deres håp og lidelser, gav sitt liv på korset for hele menneskeslekten – dette var Kristi måte å forkynne de gode nyhetene på, og som disipler er vi kalt til å følge den samme vei. «Tjeneren er ikke større enn ham som har sendt ham» (Joh. 13:16).

Vår lydighet i misjon må være en etterlignelse av Jesu tjeneste og lære. Han gav sin kjærlighet og sin tid til alt folket. Han roste enken som gav sin siste skjerv til tempelet, han tok imot Nikodemus om natten, han kalte Matteus til apostel, han besøkte Sakkeus i hans hjem, han gav seg selv på en spesiell måte til de fattige, trøstet, oppmuntret og utfordret dem. Han tilbrakte lange timer i bønn og levde i avhengighet og villig lydighet overfor Guds vilje.

En imperialistisk korsfarerånd var fremmed for ham. *Kirkene står fritt til å velge de måtene de synes er best for å forkynne evangeliet til forskjellige mennesker under forskjellige omstendigheter. Men disse valgmulighetene er aldri nøytrale. Enhver metodikk illustrerer eller forråder evangeliet vi forkynner. I all kommunikasjon av evangeliet må makt være underordnet kjærlighet.*

29. Våre samfunn er i betydelig og rask endring under innflytelse av kommunikasjonsteknologiene og deres anvendelsesmuligheter. Vi går inn i informasjonssamfunnets tidsalder. Dette er karakterisert av et stadig økende medianærvær i alle forhold, både på mellommenneskelige plan og samfunn imellom. Kristne må på nytt gjennomtenke sitt ansvar for alle kommunikasjonsprosesser og redefinere verdien av kristen kommunikasjon. Ved bruken av alle de

nye mediamulighetene må den kommuniserende kirke forsikre seg om at disse kommunikasjonsinstrumentene ikke er herrer, men tjenere i forkynnelsen av Guds rike og dets verdier. Som tjenere vil de nye mediamulighetene, når de brukes med forståelse for de begrensninger de har, kunne hjelpe til å frigjøre menigheter som er bundet av de kommunikasjonsmuligheter som de hittil har hatt, og de vil gi menighetene redskaper i hendene som de kan bruke til å vitne om Jesus Kristus med.

30. Evangelisering skjer ved hjelp av mellommenneskelige forhold når Den Hellige Ånd vekker til tro. Evangeliet blir forstått og kommunisert ved å dele lidelser og gleder og ved å identifisere seg med folket.

De første bekjennere er ofte nettopp anonyme hverdagsmennesker som regelmessig kommer sammen i små omsorgsgrupper og hvis liv fremkaller spørsmålet: «Hva er kilden til mening med livet ditt? Hva er kraften i din kraftløshet?» Slike spørsmål gir anledning til å navngi NAVNET. Det er en felles erfaring at Kristus ofte blir bekjent i stillheten i en fengselscelle eller av en kirke som lever under restriksjoner, men som er en tjenende, ventende, bedende kirke.

Misjonen trenger en tjenende kirke i hvert eneste land, en kirke som er villig til å merkes med stigmata (naglemerkene) til den korsfestede og oppstandne Herre. På denne måten vil kirken vise at den tilhører den bevegelsen av Guds kjærlighet som vist i Kristus som gikk til livets yttergrenser. Han døde utenfor bymurene (Hebr. 13:12) og er øverstepresten som ofrer seg selv for verdens frelse. Utenfor bymurene kan budskapet om en selvoppgivende og inkluderende kjærlighet forkynnes, her fornyer kirken sitt kall til å være Kristi legeme i et gledesrikt fellesskap med den oppstandne Herre (1. Joh. 3:16).

5. Gode nyheter til de fattige

31. Det finnes en ny erkjennelse av det voksende gapet mellom rike og fattige nasjoner og innenfor hver nasjon. Det er en grusom virkelighet at antallet mennesker som ikke når det materielle nivå som er nødvendig for et normalt menneskeliv stadig øker. Stadig flere og flere menneskegrupper finner seg selv i samfunnets yttergrenser, anneklasses borgere som ikke er i stand til å kontrollere sine egne skjebner og som ikke forstår det som skjer rundt dem. Rasisme, maktesløshet, ensomhet, splittede familie- og samfunnsbånd er nye

bevis på den type marginalisering som hører hjemme i kategorien fattigdom.

32. *Det er også et tragisk sammentreff at de fleste av verdens fattige ikke har hørt det glade budskap om evangeliet om Jesus Kristus; eller at de kunne ikke motta det fordi det ikke ble gjenkjent som Gode Nyheter ved måten det ble presentert på. Dette er dobbelt urettferdig, de er ofre for undertrykkelsen fra et økonomisk system eller urettferdig fordeling av den politiske makt, og samtidig blir de forhindret fra kunnskapen om Guds spesielle omsorg for dem. Å forkynne det glade budskap for de fattige er å begynne å gi dem den rettferdighet de har krav på. Jesu Kristi kirke er kalt til å forkynne det glade budskap til de fattige ved å følge Jesu eksempel, som kom til jorden i en fattigs skikkelse, levde som en fattig og ga dem løftet om Guds rike. Jesus hadde omsorg for massene. Han så at det ble syndet mot de fattige, som var ofre både for personlig og strukturell synd.*

Ut fra dette kjennskapet kommer både hans solidaritet og hans kall til dem (Matt. 11:28). Hans kall var personlig. Han inviterte dem til å komme til ham, motta tilgivelse for syndene og å ta på seg en oppgave. Han kalte dem til å følge seg, fordi hans kjærlighet innebar hans respekt for dem som mennesker skapt av Gud med frihet til å svare. Han kalte dem til overfor Gud å ta på seg dette ansvaret for naboer og deres egne liv. *Forkynnelse av evangeliet blant de fattige er et tegn på det messianske riket og et hovedkriterium for bedømmelse av verdien av vårt misjonsengasjement i dag.*

33. Denne kunnskapen er en invitasjon til på ny å gjennomtenke prioriteringer og livsstil både i lokale kirker og i den verdensomspennende misjonsaktivitet. Naturligvis finnes det kirker og kristne innenfor svært forskjellige sammenhenger: noen innenfor meget rike miljøer med praktisk talt ingen erfaring med den fattigdom som millioner i verden i dag opplever, eller i samfunn hvor det synes som de fleste har de grunnleggende behov dekket, til områder med ekstrem fattigdom. *Men bevisstheten om den verdensomspennende fattigdom og utnyttelse i verden i dag, kunnskapen om nasjoners gjensidige avhengighet og forståelsen av kirkens internasjonale misjonsansvar – viser alt sammen, ja, faktisk krever det, at hver kirke og hver kristen skal finne frem til måter å dele det glade budskap med de fattige i dag.* Et objektivt syn på hvordan livet leves i ethvert samfunn, til og med de rikeste og de som, teoretisk sett, er mer rettferdige, avslører tilstedeværelsen av dagens fattige i de marginaliserte, de som

har meldt seg ut av samfunnet fordi de ikke klarer seg i det moderne samfunn, dissidentene. Alle disse venter på en kopp kaldt vann eller på et besøk i Kristi navn. *Kirkene lærer på ny gjennom jordens fattige å bryte ned skillet mellom evangelisering og sosial handling. Det «åndelige evangelium» og det «materielle evangelium» var i Jesus et evangelium.*

34. Det finnes ikke evangelisering uten solidaritet, det finnes ingen kristen solidaritet som ikke innebærer å dele kunnskapen om riket som er Guds løfte til jordens fattige. Her er vi satt på en dobbelt troverdighetsprøve: En forkynnelse som ikke fremsetter løftene om Gudsrikets rettferdighet til de fattige er en karikatur av evangeliet, men en kristen deltakelse i kampen for rettferdighet som ikke peker mot løftene om Gudsriket lager en karikatur av en kristen forståelse av rettferdighet.

Et økende antall kristne snakker i dag om Guds forkjærlighet for de fattige.¹⁶ Her har vi en brukbar målestokk for våre liv som individuelle kristne, lokale menigheter og som Guds misjonsfolk i verden.

Det sentrale punkt, Guds forkjærlighet for de fattige, reiser spørsmålet om hva evangeliet er for alle dem som objektivt ikke er fattige eller mener de ikke er det. *Det er en klar kristen overbevisning at Gud vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse, men vi vet at mens Guds målsetting er alles frelse, har han historisk arbeidet gjennom Israelfolket og gjennom inkarnasjonen av sin egen sønn Jesus Kristus. Mens hans formål er universelt, er handlingene hans alltid spesifikke.* Vi lærer i dag på ny at Gud arbeider gjennom de nedtrådte, de forfulgte, jordens fattige. Og derfra kaller han alle mennesker til å følge seg. «Den som vil følge etter meg, må fornekte seg selv, ta sitt kors opp og følge meg» (Matt. 16:24).

Invitasjonen er klar for oss alle: å følge Jesus i identifikasjon og ved å dele vilkår med de svake, yttergruppene og verdens fattige, for i dem møter vi ham. Fra evangeliet og fra historien vet vi at det å være rik er å risikere å miste riket og når vi vet hvor nære båndene er i dagens verden mellom noens overflod og andres nød, utfordres de kristne til å følge ham, overgi alt de er og har til riket, til en kamp som forplikter oss mot all urettferdighet, mot all nød. Forkjærligheten for de fattige istedenfor å diskriminere alle andre mennesker, er derimot en retningslinje for alle kristnes prioriteringer og oppførsel, den viser til verdier vi skulle innrette våre liv etter og kampen hvor

vi skulle sette inn all vår styrke.

36. Det har lenge vært frivillig fattigdom i kirken, mennesker som i lydighet mot sitt kristne kall går i fra sine eiendeler, gjør felles skjebne med jordens fattige, blir en av dem og lever blant dem. Frivillig fattigdom er alltid blitt sett på som en kilde til åndelig inspirasjon og innsikt i evangeliets kjerne.

I dag er vi gledelig overrasket etterhvert som kirker vokser blant jordens fattige, over den innsikt i og det perspektiv på evangeliet som kommer fra de fattiges samfunn. De oppdager dimensjoner av evangeliet som lenge har vært glemt av kirken. Jordens fattige leser virkeligheten fra den andre siden, fra den siden som ikke blir viet oppmerksomhet i historiebøker skrevet av erobrere, men som helt sikkert får Guds oppmerksomhet i Livets bok. Det å leve sammen med de fattige og forstå Bibelen fra deres perspektiv er nyttig for å forstå den spesielle omsorg Gud både i Det gamle og nye testamentet har for marginalgrupper, de nedtrådte og de som er røvet. Vi forstår at de fattige som Jesus lovet Guds rike er velsignet i sin lengsel etter rettferdighet og i sitt håp for frihet. De er både gjenstand for og bærere av de Gode Nyhetene, de har rett og plikt til å forkynne evangeliet blant sine egne, men også i alle andre menneskelige sammenhenger.

Fattige kirker sprer det frigjørende evangeliet om Jesus Kristus nesten overalt på jorden. Rikdommen og friskheten ved deres erfaringer er en inspirasjon og velsignelse til århundregamle kirker. Sentra for kirkens misjonsekspanasjon flytter fra nord til sør. *Gud virker gjennom jordens fattige for å vekke menneskehetens samvittighet til sitt kall til omvendelse, rettferdighet og kjærlighet.*

6. Misjon på og til seks kontinenter

37. *Overalt er kirkene i en misjonssituasjon.* Til og med i land hvor kirkene har vært aktive i århundrer ser vi idag at livet ordnes uten referanse til kristne verdier – en voksende sekularisering forstått som fravær av en endelig mening med livet. Kirkene har mistet levende kontakt med arbeidere, ungdom og mange andre. Denne situasjonen er så alvorlig at den krever prioritert oppmerksomhet fra den økumeniske bevegelse. Immigranter og politiske flyktninger flytter misjonsgrensene til dørstokken i hver eneste menighet. *Den kristne bekreftelse av kirkens verdensomspennende misjonsansvar vil bli*

troverdig om de blir etterfulgt av seriøst misjonsengasjement hjemme.

Ettersom verden blir mindre, er det til og med mulig for kristne som lever i fjerne strøk å få kjennskap til og bli inspirert av trofast misjonsengasjement i ethvert lokalmiljø. I dag er det spesielt viktig å gi uttrykk for solidaritet med kirker på tvers av politiske grenser, og å gjøre symbolske lydighetshandlinger fra en del av Kristi legeme som fremmer misjonsarbeidet i andre sektorer av kirken. Slik er for eksempel, program som går ut på bekjempe rasisme blitt sett på som problematisk for enkelte kirker, mens de samme program av andre kirker blir sett på som tegn på solidaritet, en mulighet for vitnesbyrd og en prøve på kristen ekthet.

Hver lokalmenighet trenger å bli klar over den side ved sin katolisitet som kommer av dens deltakelse i Jesu Kristi kirkes misjon i andre deler av verden. Gjennom vitnetjenesten i sin egen situasjon, sine forbønner for kirker i andre deler av verden og sin fordeling av personer og ressurser, deltar den fullt ut i den kristne kirkes verdensmisjon.

38. Dette ansvar for misjon for hele verden er blitt prøvet ved kallet til et moratorium, et opphold – i det minste for en tid – med å sende og motta misjonærer og ressurser over landegrensene, for å oppmuntre gjenoppdagelsen og stadfestelsen av hver enkelt kirkes identitet, konsentrasjonen om misjonen i dens egne sammenheng og friheten til å revurdere tradisjonelle forhold. Lausannebevegelsen noterte seg at «reduksjon av fremmede misjonærer og penger i et land under evangelisering kan noen ganger være nødvendig for å lette den nasjonale kirkes vekst og uavhengighet og for å frigjøre ressurser til uevangeliserte områder.»¹⁷ Moratorium betyr ikke slutten på misjonstjeneste eller plikten til å skaffe midler til misjonsarbeide, men det betyr frihet til å revurdere nåværende engasjementer og se om en fortsettelse av den måten misjonsarbeidet er blitt drevet på i så lang tid, er den rette også i dag.

Moratorium må bli forstått som et element i omsorg for verdensmisjonen. *Det er trofasthet i lydigheten til Kristus i den egne nasjonale sammenheng som viser ektheten i misjonsengasjementet i andre deler av verden. Det kan aldri bli et moratorium på misjon, men det vil alltid være mulig, og noen ganger nødvendig, å ha et moratorium for å bedre misjonen.*

39. Kirkens historie fra den første tiden handler om trofasthet i lokalmiljøet, men også om hvordan evangeliet ble brakt over nasjo-

nale og kontinentale grenser, først fra Jerusalem til Judea og Samaria, så til Lilleasia, Afrika og Europa og nå til alle jordens ender. Dagens kristne er arvtakere til den lange rekken av dem som forlot sine land og kirker, for som apostler, munk, pilgrimer, misjonærer, emigranter, å arbeide i Jesu Kristi navn ved å tjene og forkynne der hvor evangeliet ennå ikke hadde blitt hørt eller tatt imot. Med den europeiske koloniseringen av størstedelen av verden og senere med kolonimaktens ekspansjon og vestmaktens nyimperialistiske nærver, har kirkene som hadde sine baser hovedsaklig i vesten utvidet sine misjonsaktiviteter til alle jordens ender.

Naturligvis har det vært flere uheldige sider ved denne utviklingen, slike som består også i dag. Ikke minst gjelder det proselyttmakeriet blant kristne fra andre kirkesamfunn. Kirker og misjonsorganisasjoner analyserer erfaringene fra de foregående århundrer for å rette på sine arbeidsmåter, nettopp med hjelp fra de nye kirkene som er blitt til i disse landene. *Kirkens historie, Guds misjonsfolks historie må fortsette. Enhver lokalmenighet, enhver kristen må få utfordringen til å ta på seg ansvaret for kirkens totale misjon. Det vil alltid være behov for dem som har kallet og utrustningen til å krysse grenser, til å forkynne Jesu Kristi evangelium og til å tjene i hans navn.*

40. Ut fra denne forståelsen av at hele kirken skal være i misjon, erkjenner vi individers eller menigheters særskilte kall til å tjene kirken på fulltid, til å krysse kultur – og nasjonalgrenser. *Kirkene må ikke tillate at dette særskilte kall som noen få har, blir et alibi for resten av kirken. I stedet skal dette heller være en symbolsk konsentrasjon av hele kirkens misjonskall.* Når vi vurderer hvilken rolle enkeltpersoner skal spille i misjonen i dag, «aner vi at det vil foregå en retningsendring innenfor misjonen, dette springer ut av den forståelse vi har av Kristus som er sentrum og som alltid er i bevegelse mot utkantene. Mens vi ikke på noen måte vil benekte den fortsatte betydning og nødvendighet av gjensidighet mellom kirkene på de nordlige og sørlige halvkuler, tror vi at vi ser en utvikling i retning av at misjonen i åttiårene i økende grad vil finne sted innenfor disse områdene. Vi aner at det vil bli en økende trafikk mellom kirkene i Asia, Afrika og Latin Amerika, der finnes det også rike og fattige. Vi venter at denne utviklingen vil ta form av sterkere initiativ fra de fattiges og undertryktes kirker i utkantene. På samme måte i de industrialiserte land, kan en ny tilnærming særlig mellom marginalgruppene, føre til at det i periferien av de rikere samfunnene foregår

gjensidig deling. Mens økonomiske midler nok fremdeles kommer til å strømme fra de finansielt rike til de fattige kirkene, og siden det ikke er vår intensjon å fremme isolasjonisme, mener vi at en av fordelene ved dette meget vel kunne være at det ble løst på de dominans- og avhengighetsforhold som fremdeles på en skandaløs måte karakteriserer forholdet mellom mange kirker på de nordlige og sørlige jordhalvkuler.»¹⁸

7. Vitnesbyrd blant folk som tilhører andre religioner

41. Kristne skylder å forkynne Guds frelse i Jesus Kristus til hvert menneske og til hvert folk. Kristne kommer med sitt vitnesbyrd i en sammenheng hvor naboer lever med andre religiøse og ideologiske overbevisninger. Et sant vitne følger Jesus Kristus ved å respektere og bekrefte at andre er unike. Som kristne bekjenner vi at vi ofte har sett etter det verste i andre og negativt dømt andre religioner. Som kristne håper vi å kunne lære å vitne for vår neste i en ydmyk, angrende og gledesfylt ånd.

42. Ordet er arbeidet i hvert menneskeliv. I Jesus fra Nasaret ble Ordet menneske. Hans underfulle kjærlighetstjeneste får kristne til å vitne for alle mennesker, uansett religiøse eller ikke-religiøse overbevisninger, om Guds avgjørende nærvær i Kristus. I ham er vår frelse. Det er fremdeles forskjeller blant kristne om hvordan denne frelsen i Kristus er tilgjengelig for folk med forskjellige religiøse overbevisninger. Men alle er enige om at alle må få høre vitnesbyrdet.

43. En slik holdning springer ut av vissheten om at Gud er skape- ren av hele universet og at han ikke har latt noen tid eller noe sted være uten vitnesbyrd om seg selv. *Guds ånd er konstant i arbeid på måter som overgår menneskelig forstand og på steder som vi minst venter. Når kristne går inn i dialog med andre må de derfor søke å forstå Guds uendelige rikdom og hvordan han arbeider med menneskeheten.* For kristne som kommer fra kulturer som er formet av en annen tro, blir det en enda dypere indre dialog når de prøver å finne sammenhengen i sine liv mellom den kulturelle arv og den dype overbevisningen de har i sin kristne tro.

44. Kristne må bruke enhver mulighet til å arbeide sammen med sine naboer, til å samarbeide for å skape samfunn preget av frihet, fred og gjensidig respekt. Noen steder hindrer statens lovverk samvittighetsfrihet og reell praktisering av religiøs frihet. Kristne kirker

kan like som andre trossamfunn være trofaste mot sitt kall uten frihet og rett til å opprettholde sin institusjonelle form og konfesjonelle identitet og å overføre sin tro fra en generasjon til en annen. Kristne må i slike vanskelige situasjoner finne, sammen med andre, måter hvorved det er mulig å komme i dialog med de sivile myndigheter for å nå frem til en felles definisjon av religiøs frihet. Sammen med denne friheten kommer ansvaret for gjennom felles handlinger, å forsvare alle menneskerettighetene i slike samfunn.

45. Å leve blant mennesker fra andre trosretninger og ideologier er å møte forpliktelser. Å vitne kan ikke være en en-veis prosess, men er nødvendigvis to-veis. Gjennom dette blir kristne mer klar over noen av de dypeste overbevisningene deres naboer har. Da er også anledningen der for de kristne, i en ånd av åpenhet og tillit, til å komme med ekte vitnesbyrd om sin hengivenhet og forpliktelse overfor Kristus, han som kaller alle mennesker til seg.

Et blikk mot fremtiden

46. Enten det er blant de *sekulariserte massene i industrialiserte samfunn*, de *fremvoksende nye ideologier* som samfunn organiseres etter, de *fremadstormende religioner* som folk slutter opp om, *arbeiderbevegelsen eller de politiske flyktnings bevegelser*, *folkenes søken etter frihet og rettferdighet*, *den yngre generasjons usikre vandring* inn i en fremtid som både er løfterik og skyggelagt av kjernefysisk konfrontasjon – *så er kirken kalt til å være til stede og uttrykke meningen med Guds kjærlighet i Kristus for ethvert menneske og i enhver situasjon.*

47. Kirkens misjonskall og dens evangeliske kall vil ikke kunne stå imot konfrontasjonen med dagens harde virkelighet om den ikke opprettholdes av tro, *en tro støttet av bønn, ettertanke og tilbedelse.* «Å samle og spre, motta og gi, lovprisning og arbeid, bønn og kamp – dette er den sanne rytmen i kristen aktivitet i verden.»¹⁹

Kristne må bringe sine hjerter, tanker og vilje frem for Guds alter og vite at fra tilbedelse kommer visdom, fra bønn kommer styrke, og fra fellesskap kommer utholdenhet. «Å bli podet inn i Kristus gjennom Den Hellige Ånds arbeid er rikets største velsignelse, og den eneste blivende basis for vår misjonsaktivitet i verden.»²⁰

Den samme Herre som sender sitt folk ut for å krysse alle grenser og å søke inn i de mest ukjente områder i sitt navn, er den som forsikrer, «Jeg er med dere alle dager, inntil verdens ende».

NOTER

- 1) Philip Potters tale til den Romersk-katolske biskop synoden, Roma, 1974.
- 2) Kirkenes verdensråds konstitusjon.
- 3) Fra konstitusjonen til Verdensmisjonskonferansen.
- 4) «Your Kingdom Come», side 210.
- 5) «Your Kingdom Come», side 196.
- 6) Confessing Christ Today, side 8.
- 7) Breaking Barriers, side 233.
- 8) Confessing Christ today, sidene 10 og 3.
- 9) Breaking Barriers, side 48.
- 10) Philip Potter, op. cit.
- 11) Your Kingdom Come, side 206.
- 12) Common Witness, side 28.
- 13) Ibid.
- 14) SEDOS Bulletin 81/No. 7.
- 15) Breaking Barriers, side 46.
- 16) Katolske biskopers konferanse, 1979, para. 1134.
- 17) Lausanne Covenant No. 9.
- 18) Your Kingdom Come, side 220/221.
- 19) Your Kingdom Come, side 205.
- 20) Your Kingdom Come, side 204.